

මොඩියුලයේ නම - පන්ති කාමර කළමනාකරණය හා ශිෂ්‍යයා හඳුනා ගැනීම

1. අරමුණ

- කළමනාකරණ සංකෘතීය තිර්වචනය කර එලදායී පන්ති කාමර කළමනාකරණ ක්‍රියාවලිය හඳුනා ගැනීම.
- ගුරුවරයා පන්ති කාමර ව්‍යවහාර ගුරු සිසු දෙපිරියට ම ප්‍රිය උපද්‍යන පරිදි හාවිතා කිරීම.
- විවිධ වයස් කණ්ඩායන්ට අයත් ශිෂ්‍යයන්ගේ ගති ලක්ෂණ හඳුනා ගැනීම.
- ලමයා හා පරිසරය, ලමා වර්ධනය, අවශ්‍යතා අධ්‍යායනය කරමින් ලමා වර්යාවන් හඳුනා ගැනීමේ තුම්බේද හාවිතා කිරීම.
- පන්ති කාමරය තුළ සිසුන්ගේන් මත්‍යවන අභියෝගන්මක වර්යාමය ගැටුලු කළමනාකරණය කිරීම.

2. ඉගෙනුම් එල :

1. පන්ති කාමර කළමනාකරණය යන්න කුමක්දැ සි පැහැදිලි ව ප්‍රකාශ කරයි.
2. කළමනාකරණ ක්‍රියාවලියේ පියවරයන් විධිමත් ව පන්ති කාමර කටයුතුවල දී හාවිතා කරයි.
3. පන්ති කාමර කළමනාකරුවකු වශයෙන් ගුරුවරයාගේ කාර්යහාරය කාර්යජ්‍යම ව හා එලදායී ව ක්‍රියාත්මක කරයි.
4. පන්ති කාමර සිසුන්ගේ මත්‍යවන අභියෝගන්මක වර්යා ගැටුලු අවස්ථානෝවිත පරිදි කළමනාකරණය කරයි.
5. පන්තිකාමරයේදී හමුවන සිසුන් වර්යාමය විවිධතා අනුව හඳුනා ගනී.
6. සිසුන්ගේ විවිධතා වලට ගැලපෙන පරිදි ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම ක්‍රියාවලිය කාර්යජ්‍යම ලෙස මෙහෙයවයි.

3. අන්තර්ගතය

3.1. හැදින්වීම :

කළමනාකරණය මූලිකව ම සමාජ ක්‍රියාවලියක් ලෙස හඳුනා ගත හැකි ය. ගතික සමාජය හැමවිටම වෙනස්වීම්වලට භාජන වන බැවින් සමාජ අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා සිමින සම්පත් එලඳයී ව භා කාරයෝම ව යොදා ගැනීමට සිදු වේ. කළමනාකරණයේ දී සමාජ අරමුණු ඉටු කර ගැනීම සඳහා සැලැසුම් කිරීම, සම්පත් සංවිධානය, ක්‍රියාත්මක කිරීම, නියාමනය හා ඇගයීම තුළින් එලඳයීන්වය කර මෙහෙයවනු ලැබේ. අධ්‍යාපනයේ වැදගත් කේන්සුස්ප්‍රානය වන පන්ති කාමර ක්‍රියාවලිය සාර්ථක විමට නම් ගුරුවරුන් පන්ති කාමරය තුළ කළමනාකරණ කුසලතා වර්ධනය කර ගත යුතු ය. ඒ අනුව පන්ති කාමරය තුළ ගුරුවරුන් භාවිතා කළ යුතු කළමනාකරණ කුසලතා හඳුනා ගැනීම වැදගත් ය.

වේගයෙන් වෙනස් වන ලෝකයේ දරුවා හෙට ලෝකයට යුදානම් කිරීමේ දී ගුරුවරයාට ඇති ප්‍රධාන අභියෝගය වන්නේ, නොදැන්නා ලෝකයට නොදැන්නා දරුවන් (The unknown children for an unknown world) යුදානම් කිරීම සි. අධ්‍යාපනයේ සියලු ම ඉලක්ක කේන්සු ගත වන්නේ ලමයාට ය. මේ නිසා ලමයා හඳුනා ගෙන සාර්ථක ඉගෙනුමක් සැම ලමයාට ම ලබා දීම අපේක්ෂා කෙරේ. සැම දරුවනු ම අධ්‍යාපනය ලැබීම මානව අයිතිවාසිකමක් ලෙස විශ්වය ම පිළිගත් ධර්මතාවයකි. මේ නිසා ලමයා හඳුනා ගැනීම හා ඒ අනුව පන්ති කාමර කළමනාකරණය කර ගැනීමේ හැකියාව ගුරුවරයාට අනිගයින් වැදගත් වේ.

මෙම මොඩියුලයෙන් පන්ති කාමර කළමනාකරණය හා ශිෂ්‍ය හඳුනා ගැනීම සඳහා ගුරු හවතුන්ට ප්‍රයෝගනවත් වන මූලික කරුණු රාජියක් සරල ක්‍රියාකාරකම් මතින් ඉදිරිපත් කෙරේ. පන්ති කාමර කළමනාකරණය යටතේ පන්ති කාමර කළමනාකරණය හඳුනා ගැනීම, කළමනාකරණ ක්‍රියාවලිය පන්ති කාමරයට ගළපා ගැනීම හා ගුරුවරයාගේ කළමනාකාරීත්ව කටයුතු පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම හා ක්‍රියාකාරකම් ඇතුළත් ය. එසේ ම ශිෂ්‍යයා හඳුනා ගැනීම යටතේ ශිෂ්‍යයාගේ සංවර්ධනය හඳුනා ගැනීම, ඒ සඳහා භාවිතා කරන උපකරණ හා හඳුනා ගත් සිපුන්ට ගැලපෙන ලෙස ඉගෙනුම-ඉගැන්වීම කටයුතු කිරීම පිළිබඳ ක්‍රියාකාරකම් ඉදිරිපත් වේ. මෙවා පදනම් කර ගෙන තවදුරටත් ඒ යටතේ ගුරු නිපුණතා සංවර්ධනය කර ගැනීම ගුරු හවතුන්ගෙන් අපේක්ෂා කෙරේ.

3.2. සැසි සැලැස්ම

1. පන්ති කාමර කළමනාකරණය

සැසිය	මානකාව	අන්තර්ගතය	ගුණාත්මක යෙදුම්	ක්‍රමවේදය	කාලය
1	පන්ති කාමර කළමනාකරණය	1.1. පන්ති කාමර කළමනාකරණය හි අවශ්‍යතාවය	සිද්ධි දැක්වෙන පත්‍රිකා අමුණුම 1.1	සිද්ධි අධ්‍යයන (සරල ක්‍රියාකාරකමක්)	පැය 3
		1.2. නිරවචනය කර ගැනීම.	විනිවිදක/නිරවචන මල්ටීමිඩියා ඇමුණුම 2	නිරවචන ගොඩනැගීම	
	පන්ති කළමනාකරණ ක්‍රියාවලිය	1.3. පන්ති කාමර කළමනාකරණ ක්‍රියාවලිය හැඳින්වීම. පන්ති කළමනාකරණ ක්‍රියාලිය -අවස්ථා	රුප පත්‍රිකා කට්ටල ඇමුණුම 1.3.1 රුප සටහන හා තොරතුරු ඇමුණුම 1.4	ක්‍රියාකාරකම රුප ගැලපීම 1.3.2 දැනුම් කිරීම power point ක්‍රියාකාරකම 1-5	
		1.4. ගුරු නායකත්ව ස්වභාවයන් (ගෙළින්)	ඡර්නල් වාර්තා කට්ටල ඇමුණුම 1.6	ඡර්නල් අධ්‍යයනය දැනුම් කිරීම ක්‍රියාකාරකම	
2	පන්ති කාමර කළමනාකරණවකු වශයෙන් ගුරුවරයා	1.5.පන්ති කළමනාකරණයෙහි ලා ගුරු කාර්යභාරයන් (කීපයක් දැනුම් කිරීම) 1.ලේඛන හා වාර්තා පවත්වාගෙන යාම 2.භූමික භූගොනීය ප්‍රභාව 3.විනය පවත්වාගැනීම 4. ගොනික හා මානව සම්පත් හා විනා කරසි 5.ප්‍රතිකාරය ඉගැන්වීම 6.ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම ක්‍රියාවලිය 7.විෂය සමගාමී කටයුතු 8.ප්‍රභා සබඳතා අනෙකුත්තා	මල්ටී මිඩියා	දැනුම් කිරීම power point ක්‍රියාකාරකම	
		1.6 අදාළ කාර්යයට පන්ති කාමර වාෂභාරයන් යොදා ගැනීම	චිමසි කඩාසි	ක්‍රියාකාරකම ඇමුණුම 1.7	

2. ශිෂ්‍යයා හඳුනා ගැනීම

සැසිය	මාත්‍රකාව	අන්තර්ගතය	දූනාන්මක යෙදුම්	ක්‍රමවේදය	කාලය
3	ශිෂ්‍යයා හඳුනා ගැනීමේ වැදගත්කම	ලමයා හඳුනා ගත යුත්තේ ඇයි - ලමයා අධ්‍යාපන ත්‍රියාවලියේ වැදගත් ම සාධකයකි. - ලොවම දී ඇති තැන - ගැලපෙන ලෙස ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ත්‍රියාවලිය සැකසීමට - හඳුනා නො ගතහාන් වන අහිතකර තත්ත්වය	තොරතුරු පත්‍රිකාව ඇමුණුම 2.1	කෙටි සාකච්ඡාවක්	පැය 3
	ශිෂ්‍යයා හඳුනාගැනීම	- ගිහුයා හඳුනා ගැනීමට යොමු කිරීම - ලමයා හඳුනා ගැනීමට අදාළ මනෝ විද්‍යාන්මක නායායයන් ඒවාහම මාත්‍රලෝෂ්, ඒන් පියාපේ, සිග්මන් ප්‍රොයිඩ් - ආරය සහ පරිසරයේ බලපෑම	ගිහු වර්යා පැතිකඩ් පැතිකඩ් සඳහන් පත්‍රිකා ඇමුණුම 2.2 තොරතුරු පත්‍රිකාව 2.4	වර්යා පැතිකඩ් අධ්‍යාපන හා ත්‍රියාකාරකම් 2.3 මල්ටී තීධියා ඉදිරිපත් කිරීම. විවාදයක්	
4	මමා සංවර්ධනය	- හැදින්වීම, වර්ධනය අනුව ගති ලක්ෂණ කීපයක් වෙත අවධානය	බිමසි කඩිඛාසියක සකස් කළ වුගුවක්	වගුවේ මමා ගති ලක්ෂණ සඳහන් කර කෙටි සාකච්ඡාවක් 2.5	පැය 3
		මමා සංවර්ධනයේදී අවධානය යොමු කෙරෙන අංග - කායික සංවර්ධනය - මාන්‍යික සංවර්ධනය - වින්ත වේග සංවර්ධනය - සමාජ සංවර්ධනය	තොරතුරු පත්‍රිකාව ඇමුණුම 2.6	කණ්ඩායම් ත්‍රියාකාරකම් ඇමුණුම 2.7	
5	ශිෂ්‍යයා හඳුනා ගැනීම සඳහා භාවිතා කළ හැකි උපකරණ	නිරික්ෂණය, පරික්ෂණ - සාධන, ලිඛිත වාචික, සම්මුඛ පරික්ෂණ, ප්‍රත්‍යාවේක්ෂණ වාර්තා, ප්‍රත්‍යාවක අධ්‍යයන		සාකච්ඡා ක්‍රමය	පැය 2
	විශේෂ අවශ්‍යතා ඇති සිසුන් හඳුනා ගැනීම	විශේෂ අවශ්‍යතා ඇති සිසුන් පිළිබඳ කටයුතු කළ ආකර පිළිබඳ අන්දුකීම සාකච්ඡාවක් - විශේෂ අවශ්‍යතා ඇති මුළුන් යනු කුවුරුන්ද? - පුහු ලමයි, ඔවුන්ගේ වර්යා, වර්යා රටා නිරික්ෂණය කරන ආකාර, විශේෂිත	යොමු ප්‍රශ්න පත්‍රිකාව- ඇමුණුම 2.8	ප්‍රශ්නකරණය හා බුද්ධි කළම්හනය	පැය 2

සැසිය	මාත්‍රකාව	අන්තර්ගතය	ගුණාත්මක යෙදුම්	තුම්බේදය	කාලය
		<p>හැකියා, මෙම උමුන් සඳහා ක්‍රියා කළ යුතු පිළිවෙළ</p> <p>- ඉගෙනුම් ආබාධිත ප්‍රමාද වර්යා නිරික්ෂණ.</p> <p>ඉගෙනුම් ආබාධිත බවට බලපාන සාධක, හඳුනා ගැනීමේ උපකරණ, උදිවිකරන්නේ කෙසේද?</p>			
		<p>වර්යා අනුමතා ඇති ප්‍රමාද</p> <p>-අවධානය අඩු, සමාජ ආක්‍රමණකාරී ප්‍රමාද</p> <p>-වර්යා ලක්ෂණ හඳුනා ගැනීම</p>	<p>මල්ටී මීඩියා පූෂ්‍රක්වර් තොරතුරු පත්‍රිකා 2.10</p>	<p>මල්ටී මීඩියා ඉදිරිපත් කිරීම හෝ තොරතුරු පත්‍රිකා මගින් අධ්‍යාපනය කිරීම ක්‍රියාකාරකම 2.9</p>	පැය 2

4. අමතර ක්‍රියාකාරකම්

4.1. ඔබේ එදිනෙහා පන්ති කාමර කටයුතු වලදී අන්දකින අභියෝගාත්මක ගැටලු පාදක කර ගනිමින් ප්‍රත්‍යාවේශ්‍ය ජර්තලයක් ලිවිමට පුරුෂුවන්න. මෙය සතියට දින 2වන් ලිවිමට යොමුවන්න.

4.2. ඔබේ පන්තියේ විශේෂ අවශ්‍යතා ඇති සිසුන් හඳුනාගන්න.

- නිරන්තර නිරික්ෂණයන් හෝ වෙනත් තුම්බේද භාවිතයන් ඔබ හඳුනාගත් ලක්ෂණයේ ස්වභාවය තහවුරු කරගන්න.

ඔබගේ ප්‍රත්‍යාවේශ්‍ය ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය කළමනාකරණය කර ගැනීමට භාවිතා කරගන්න.

ඔබගේ වැදගත් අනාවරණයන් මිතුරු කණ්ඩායම් සමග පුවමාරු කරගන්න.

ඇමුණුම 1.1

පළමුවන සිද්ධිය

3 ගේණියේ සිපුනට හැඩිතල හදුනා ගැනීමේ පාඨමක් ඉගැන්වීමට ගුරුවරියකට අවශ්‍ය විය. මේ සඳහා ඇය විවිධ හැඩ තල කට්ටල කිහිපයක් ගෙනවිත් තිබුණි. සමහර එවා සනු කඩාසි වලින් සකසා තිබුණි. මේ සියල්ල පන්තියට ගෙන ගොස් මේසය මත තබා පාඨම ආරම්භ කළාය. එක් එක් හැඩය පෙන්වමින් හැඩ හදුන්වා දුන්නා ය. මේ අතරතුර සිපුන් දෙදෙනෙක් නැගිට මේසය ලහට පැමිණ හැඩිතල දෙස ආශාවෙන් බලා සිට කිහිපයක් අතට ගත් හ. අසලම කණ්ඩායම පැමිණ කිහිපයක් රැගෙන ගොස් වාඩි විය. තවත් කිහිප දෙනෙක් නැගිට මේසය වටා රෙක් වූහ. පන්තිය කළබලකාරී විය. අසල්වැසි පන්ති ගුරුවරිය ද බෙදර ලහට වින් බාධාකාරී බව ඇඟෙවිවා ය. එවිට ගුරුවරිය නිශ්චලිද ව වාඩි වෙන්න යයි සිපුන්ට අන දුන්නාය. මේ අතර සිනුව නාදවිය.

දෙවන සිද්ධිය

“පද්මා” නැමැති ගුරුවරිය පන්තියට පැමිණියා ය. ලමෝ නැගිට “සුහ උදිසනක් වේවා” යයි ප්‍රාර්ථනා කළ හ. ඇයන් පෙරලා ඔවුන්ට සුහ පැතුවා ය.

හාජා ප්‍ර්‍රේලිකා සම්බන්ධ තරගයක් පැවැත්වීම එදිනට නියමිත ව තිබුණි. පන්තිය වර්ණ දෙකක් අනුව කාණ්ඩ දෙකකට බෙදන ලදී. එක් එක් කණ්ඩායමට නමක් දී එකිනෙකාට මුහුණලා අසුන් ගැනීමට සලස්වන ලදී. ඉන් පසු ගුරුවරිය පහත දැක්වෙන උපදෙස් ලබා දුන්නා ය.

“මම සැම කෙනෙකුට ම ප්‍රශ්නයක් ලියා ඇති කාධිපත බැහින් දෙනවා. එක් කෙනෙකු අනිත් කණ්ඩායමේ සාමාජිකයෙකුට ප්‍රශ්නයක් ඉදිරිපත් කළ යුතු සි. සැම නිවැරදි උත්තරයකට ම ලකුණු 10ක් ලැබෙනවා.”

සැම කෙනෙකුට ම ප්‍රශ්න ඇසීමට හා උත්තර දීමට අවස්ථාව දෙන ලදී. අවසානයේදී ගුරුවරිය ලකුණු එකතු කොට ජයග්‍රාහක කණ්ඩායමට තිළිණයක් ප්‍රධානය කළා ය. ඒ සමහ ම පිළිතුර දීමට අපහසු වූ තැන් ද පැහැදිලි කර දෙන ලදී.

ඇමුණුම 1.2

නිරවවන

“කළමනාකරණය යනු සංවිධානයක අරමුණු ඉටු කරගැනීම සඳහා එම සංවිධානයෙහි තිබෙන මානව සහ අනෙකුත් සම්පත් සැලසුම් කිරීම, සංවිධානය කිරීම, මෙහෙයුම් සහ පාලනය කිරීම යන කාර්යයන් ඇතුළත් ක්‍රියාවලිය සි.” - ස්වේච්ඡර, ප්‍රිමන් සහ ගිල්බර්ට් 1990

“සිපුන් සහිත පන්තියක් මනා ව හසුරුවා ගෙන යාම පන්ති කළමනාකරණය ලෙස හැඳින් විය හැකිය. පන්ති කළමනාකරණය යන සංකල්පය පන්ති පාලනයට වඩා වෙනස් වූ පුලුල් කර්තව්‍යයකි. “පාලනය” යන්න කළමනාකරණයේදී එක් කාර්යයක් පමණි. එහෙත් පන්ති කළමනාකරණයේදී සැලසුම් කිරීම, සංවිධානය කිරීම, මෙහෙයුම්, පාලනය, සම්බන්ධිකරණය, ගෘහ පාලනය, පෝෂණය ආදි විවිධ කළමනාකරණ කටයුතු කිරීමට සිදු වේ.” - ජෞන්සන් සහ බංක් 1997

“හිතකර වර්යාවන් උපස්ථිතිහනය කිරීමෙන් ද අහිතකර වර්යාවන් නිරුන්ධනය කිරීමෙන් ද පන්ති කාමර පරිසරය සක්‍රීය ලෙස පාලනයට නතු කිරීමේ ක්‍රියාවලිය පන්තිකාමර කළමනාකරණය වේ.” - ගිබිසන් 1981

ඇමුණුම 1.3 (දෙන ලද රුපය)

ඇමුණුම අංක 1.3.2 දෙන ලද රුපයේ දෙපැත්තේ ම ඇත්තේ පන්ති කාමරයක රුප වේ.

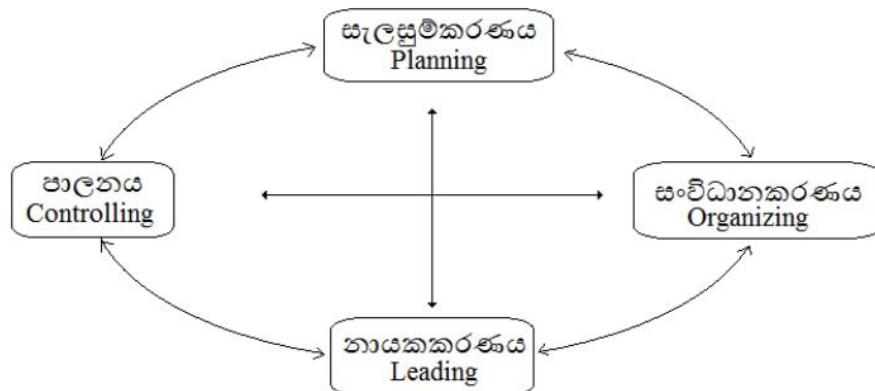
එය කොටස් කිහිපයකට කපාගෙන එවැනි කොටස් කට්ටලය බැහින් ක්‍රේඩියම් වලට බෙදා දෙන්න.

එවා ගලපා රුපයක් සැදිමට යොමු කරන්න. මෙම ක්‍රියාවලිය තුළ කාලය, නායකයන් මෙහෙය වූ ආකාරය ආදිය ගැන සාකච්ඡා කර කළමනාකරණ ක්‍රියාවලියෙහි අවස්ථා කෙරෙහි අවධානය ලබා ගැනීම.

ඇමුණුම 1.4

කළමනාකරණ ක්‍රියාවලිය

කළමනාකරණ ක්‍රියාවලිය එකිනෙකට සම්බන්ධ කාර්යයන් සම්ඟයකින් සම්බන්ධ ය. කළමනාකරණය සඳහා වැදගත් වන මූලික කාර්යයන් හා වැදගත් කාර්ය දාර්ශනිකයන් හා කළමනාකරුවන් විවිධ අවස්ථාවල විවිධ ලෙස වර්ග කොට දක්වා ඇත. මෙම මූලික කාර්යයන් 7ක් ලෙස ලුතර ගුණික් සඳහන් කරයි. එනම් සැලසුම් කිරීම, සංවිධානය කිරීම, මෙහෙයෙම්, සම්බන්ධිකරණය, වාර්තාකරණය හා අයවුයකරණය යනු වෙති. ස්ටෝරර් එය සැලසුම් කිරීම, සංවිධානය කිරීම, මෙහෙයෙම්, පාලනය කිරීම ලෙස විශ්‍රාන්ත කරයි. සරටෝ සැලසුම් කිරීම, සංවිධානය කිරීම, බලපෑම් කිරීම හා පාලනය කිරීම ලෙස දක්වා ඇත. වර්තමානයේ බොහෝ කළමනාකරුවන් හා දාර්ශනිකයන් කළමනාකරණ කාර්යය 4 කට ගොනු කර ඇත. එනම් සැලසුම්කරණය, සංවිධානය කිරීම, නායකකරණය සහ පාලනය කිරීම වශයෙනි. මෙම මූලික කාර්යයන් අධ්‍යාපන කේතුවේ දී පන්ති කාමර කළමනාකරණ ක්‍රියාවලියට ද සම්පත්‍යාවයක් පෙන්වයි.



කළමනාකරණ ග්‍රිතයන්

- සැලසුම්කරණය
- සංවිධානකරණය
- නායකකරණය
- පාලනය

සැලසුම්කරණය

අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල ලහා කර ගැනීම සඳහා අවිනිශ්චිතභාවය සම්බන්ධ ක්‍රියාකාරකම් ගොඩ නැගීමේ ක්‍රියාවලිය සැලසුම්කරණය සි. ඉලක්ක ලහා කර ගැනීමට මෙ මගින් මහ පෙන්වයි. කළමනාකරණයේ වැදගත් ම ප්‍රාථමික කාර්යය සැලසුම්කරණය සි. මෙයින් සෙසු කළමනාකරණ කාර්යයන්ට පදනම දමනු ලබයි. සැලසුම්කරණ කාර්යයේදී අරමුණු පිහිටුවා ගැනීම, අරමුණුවලට අදාළ ව වර්තමාන තත්ත්වය නිශ්චිත කිරීම, අනාගත තත්ත්වයන් පිළිබඳ පූරෝචනයන් දියුණු කිරීම, උපකාරී සැලසුම් පිළියෙළ කිරීම, සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීම හා ප්‍රතිඵල ඇගයීම සිදු වේ. අවසානයේ සතු ප්‍රතිඵල අපේක්ෂා කරන ප්‍රතිඵල සමඟ සැසදිය යුතු වේ.

සංවිධානකරණය

පොදු පරමාර්ථයන් හෝ පරමාර්ථ කිහිපයක් ලහා කර ගැනීම සඳහා පුද්ගලයන් දෙදෙනාකු හෝ වැඩි සංඛ්‍යාවක් සාමූහික ව එකට වැඩ කිරීමේ ක්‍රියාවලිය සංවිධානය නම් වේ. පරමාර්ථවලට ලහා විය හැකි පරිදි සංවිධානයේ සාමාජිකයන් අතර සම්පත් බෙදා හැරීමේ ක්‍රියාවලිය ද මිට අයන් ය. සංවිධානකරණයේදී ආයතනයක සැම පුද්ගලයකු ම අතර අදාළ කාර්යය කොටස හා අධිකාරිය පැවරීම කෙරේ. ආයතනයේදී අරමුණු ඉටු කර ගැනීම සඳහා පුද්ගලයින් සම්බන්ධිකරණය කර ගැනීම හා ඔවුන්ගේ උපරිම හැකියාවන් හා පරිගුමයන් ලබා ගැනීම, ද්වී ගණනය වැළැක්වීම, පුද්ගල කණ්ඩායම් අතර ගැවුම අවම කිරීම, සම්පත් නාස්ථිය මහ හැරවීමට අවකාශ මෙ තුළින් ලැබේ. ආයතනයක කටයුතු වල මනා සන්නිවේදනය, පාලනය සඳහා සංවිධානකරණය ප්‍රහළ පිටිවහලක් වේ.

නායකකරණය

නායකත්වය යනු “සංවිධානයක අරමුණු ලහාකර ගැනීම සඳහා යටත් අයට ඔවුන්ගේ රාජකාරීන්, සුදානම්තින්, හැකියාවකින් සහ උනන්දුවෙන් ඉටු කිරීම පිණිස බලපෑම් කිරීමේ කළාවයි.” මෙහිලා අන්‍යායන්ගෙන් කටයුතු කර ගැනීමේදී බලපෑම් කිරීමේදී අනිප්‍රේරණය කිරීම ඉතා වැදගත් ය. නායකත්වය දෙ ආකාරයකින් ලැබේ. පුද්ගලයකු විසින් උපුලන තනතුරු ඔස්සේ ඔහුට ලැබෙන නායකත්වය විධිමත් නායකත්වය සි. මෙම අධිකාරීත්වය බලයට අමතර ව ඔහු හෝ ඇය විසින් අන්තර් පුද්ගල සබඳතා පවත්වා ගෙන යාමේදී කළ හැකි බලය අවධිමත් නායකත්වය සි. සාර්ථක කළමනාකරුවෙක් විධිමත් හා අවධිමත් නායකත්වය වන දෙකම එලදායී ලෙස හාවතා කරයි.

සැම කළමනාකරුවෙකු ම සාර්ථක නායකයෙකුගේ ඩුම්කාවහි නීරත විය යුතු ය. මේ සඳහා විවිධ නායකත්ව නායායන් තුළ විවිධ නායකත්ව ගෙලින් හාවතා කෙරේ. නායකත්වය අවස්ථානුකූල ව නමුෂිලි දෙයක් වන නිසා තම යටත් අයගේ හැකිය පළපුරුද්ද යනාදිය හඳුනා ගත යුතු ය. නායකත්ව ගෙලින් ආභා ආයක, ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී හා වන්නාවතාදී ස්වරුප වලින් ක්‍රියාත්මක කරනු ඇකිය හැකි ය. ඒකාධිපති නායකයා තමා ම පමණක් පාලනය, අධික්ෂණය හා නීරණ ගැනීම සිදු කරයි. සෙසු අය සහභාගී කර නො ගනී. ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී නායකයා සෙසු අයට නීරණ උදව් වන, බලතැන පවතන, නායකයාට රැකුල් දෙන අයෙකි. වන්නාවතාදී නායකයා ආයතනයට වඩා තමාගේ ආරක්ෂාව ගැන සිතයි. අවම මට්ටමින් කටයුතු කර වගකීමෙන් ගැලවීමට බලයි. සොයාබැලීම අනවශ්‍ය යැයි සිතයි.

පාලනය

“සත්‍ය ප්‍රතිච්‍රිත අපේක්ෂිත ප්‍රතිච්‍රිත වලට එකඟ බව තහවුරු කර ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය” පාලනය නම් වේ.

ආයතනයේ පරමාර්ථ අනුව ඉටු වන ලෙස එහි කටයුතු තහවුරු කර ගැනීම පාලන කාර්යය මගින් සිදු වේ. නූතන සමාජය පිළිගනු ලබන වැදගත් පාලන ක්‍රමයක් වනුයේ පුරුණ තත්ත්ව කළමනාකරණය සි. (Total Quality Management) කළමනාකරුවන් විසින් පාලන කටයුතු වල දී සම්බන්ධතාවය හා කාලය පිළිබඳ ව අවධානය යොමු කළ යුතු වේ. පාලන කාර්යයේදී ආයතනය අපේක්ෂා කරන තත්ත්වයෙන් වෙනස් වීම හඳුනා ගෙන ඒවා නිවැරදි කර ගැනීමේ ක්‍රියාව සිදු වේ. සැලසුමේ දී පිහිටුවන ලද සංවිධාන අරමුණු පදනම් කොට කාර්යාල්ල, ප්‍රමිතින් පිහිටුවීම, සත්‍ය කාර්යාල්ල මැනීම, සත්‍ය කාර්යාල්ල ප්‍රමිතින් සමඟ සැයැදීම හා ඒ සඳහා නිවැරදි ක්‍රියා මාර්ග ගැනීම සිදු වේ. අවසානයේ සැලසුමේ පිහිටුවන ලද අරමුණු සමඟ සසඳනු ලැබේ.

පාලනය තුළින් සංවිධානයේ කටයුතු කාර්යක්ෂම ව ඉටු කර ගැනීම, අඛණ්ඩ ව, ගුණාත්මක බව තහවුරු කර ගෙන පවත්වා ගෙන යාම, තරහකාරින්වයට සාර්ථක ව මූහුණ දීම, ඉක්මන් සේවාවක් ලබා ගැනීම, අයයයන් එකතු කිරීම, පුද්ගල හා කණ්ඩායම්වල කාර්යය සඳහා බව මැන ගැනීමට හැකි වීම ආදි කරුණු රාජියක් ඉටු වේ.

පාලන වර්ග 3කි.

1. ඉදිරි පෙශේෂණ පාලනය - ගැටළු ඇති වීම වැළැක්වීම සඳහා පියවර ගැනීම.
2. සහගාමී පාලනය - දැනට සිදුවන කටයුතු හා ක්‍රියාවලින් සැලසුම් කිරීම
3. ප්‍රතිපේෂණ පාලනය- විව්‍යායන් හඳුනා ගැනීමෙන් පසු හේතු සොයා නිවැරදි ක්‍රියා මාර්ග ගැනීම

ඇමුණුම 1.5

ක්‍රියාකාරකම

පහත දැක්වෙන්නේ ප්‍රිය ජනක ඉගෙනුමකට බාධාකාරී යයි ගුරුවරයාට සිතෙන පන්ති වාතාවරණ කීපයකි. එය හෝ එය හා සමාන ඔබ අත් දැක ඇති පන්ති කාමර වාතාවරණයක් මෙහෙති කර එහි ලක්ෂණ විස්තර කරන්න.

එය ප්‍රිය ජනක / යහපත් තත්ත්වයකට ගෙන ඒම සඳහා ගනු ලබන ක්‍රියා මාර්ගය සාකච්ඡා කර ක්‍රියාවලිය අනුපිළිවෙළින් ලියා දක්වන්න.

කණ්ඩායම් වාර්තාව ඉදිරිපත් කරන්න.

1 කණ්ඩායම

8 ගෞර්නියේ සිසුන්ගෙන් කොටසක් ගණිතය විෂය සඳහා අඩු සාධන මට්ටමක් පෙන්වයි.

2 කණ්ඩායම

5 ගෞරීය සිපුන් 30 ක් සිටින පන්ති කාමරයකි. පන්තියේ බෙස්පුවූ 40 ක් පමණ ඇත. එක් කොළඹ දෙපාර්තමේන්තු ව්‍යවසායාධාර රාජියක් අවධිමත් ව තබා ඇත. අවශ්‍ය සම්පත් ඇති බවක් පෙනුනත් ඉඩකඩ ඇසුරුණු බවක් ඇත. පන්ති හාර ගුරුතුමිය පවසනුයේ මෙම පන්තියේ ලමයින් ඉගෙනීමට කම්මැලි බව ය.

3 කණ්ඩායම

10 ගෞරීයේ ගණිත පාඨම අවසානයේ දෙනු ලබන අභ්‍යාස ඉක්මනින් නිවැරදි ව නිම කරන සිපුන් කීප දෙනෙක් වේ. ඔවුනු වැඩ නිම කර ගුරුතුමියට පෙන්වා අන් අය සමග කරා කරනි. කඩාසි කොළ පාස් කර ගනිනි. අනෙක් අයට උපුල් විසිල් කරමින්, ගුරුතුමිය අභ්‍යාස පොන් බලන අතර තුර එහා මෙහා ඇවිදිනි. මොවුන් අනෙක් සිපුන්ට බාධාකාරී ලෙස ගුරුතුමියට හැඳේ.

4 කණ්ඩායම

10 ගෞරීයේ සාහිත්‍ය පාඨම උගන්වන ගුරුවරියට දෙපස පන්තිවල සේෂාකාරී බව බහුල ව අන්විදිමට සිදුවේ.

ඇමුණුම 1.6

පර්නල් වාර්තා

ඇමුණුම 1. 7

පන්ති කාමර කළමනාකරුවකු වශයෙන් ගුරුවරයාගේ කාර්ය හාරය

ක්‍රියාකාරකම

පියවර 1 : සහභාගිවන්නන් කණ්ඩායම් 4 කට බෙදා පහත සඳහන් ඒවායින් හිරිපි දෙක බැහින් වෙන් කර දෙන්න.

1. පන්ති කාමර කළමනාකරණයට අදාළ ලිපි ලේඛන පවත්වා ගෙන යාම.
2. ශිෂ්‍යයා හඳුනා ගැනීම.
3. පන්ති කාමර විනය පවත්වා ගැනීම
4. ඉගෙනුම-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය
5. හෝනික හා මානව සම්පත්
6. උපකාරක ඉගැන්වීම්
7. විෂය සම්ගාමී කටයුතු
8. ප්‍රජා සම්බන්ධතා අනෙකානුකරනය

පියවර 2 : එක් එක් කණ්ඩායමට දෙන ලද හිරිපි යටතේ ගුරුවරයාගේ කළමනාකරණ කාර්යභාරයන් ලැයිස්තුගත කිරීමට යොමු කරන්න. අන්දුකීම් උදාහරණ ලෙස ගැනීමට යොමු කරන්න.

පියවර 3 : කණ්ඩායම වාර්තා ඉදිරිපත් කරවීම. (ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා විවිධ ක්‍රම හාවිතයට යොමු කරන්න.)

පියවර 4 : සමාලෝචනයක යෙදෙන්න.

අමතර කියවීම

1. අනුකෝරල ඩී. ආර්. සහ අනුකෝරල එච්. එන්., අධ්‍යාපන මණ්‍ය විද්‍යාව හා ගුරුවරයා (1992) ශික්ෂා මන්දිර ප්‍රකාශන, පානදුර.
2. ගුරුවර ජේ., පන්ති කාමර කළමනාකරණය
3. විකුමසිංහ එල්. කාර්යාලය හා එලඟයි ගුරුවරයා විමෙට නම්
4. කළමනාකරණය (අනුකලිත ප්‍රවේශය) 2000, කර්තා ප්‍රකාශන
5. කස්තුරිඳාරවිවිධ, සී. අධ්‍යාපන කළමනාකරණය 2009
6. කොතලාවල, එල්. සී. පියාපේශේ මණ්‍ය තාක්ෂණය (1979) ලේක් හටුස්, කොළඹ.
7. ජනාධිපති කාර්ය සාධන බලකාය - 1997 - සාමාන්‍ය අධ්‍යාපන ප්‍රතිසංස්කරණ
8. ජාතික අධ්‍යාපන කොමිෂන් සහා වාර්තාව - 2003, ශ්‍රී ලංකාවේ සාමාන්‍ය අධ්‍යාපනය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිරූපුවක් සඳහා යෝජනා
9. ලමා අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ ප්‍රජාප්‍රතිඵලය.
10. Transforming School Education in Sri Lanka- 2011 - The world bank, Colombo office.

ඇමුණුම 2.1

උමයා හඳුනාගැනීමේ වැදගත්කම

අද අප ජීවත් වන්නේ උමයා ගැන වැඩි අවධානයක් යොමු වූ යුතුයක ය. ලමා අයිතිවාසිකම් කෙරෙහි ද එ වැනිම අවධානයක් පවතී. එක්සත් ජාතින්ගේ සංවිධානය සමඟ ශික්ෂාම මහින් ද, රටවල ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා තුළින් ද එවා ක්‍රියාත්මක කිරීමට ඉඩ සලසා ඇත. එහෙන් පාසල් පද්ධතිය තුළ සිදුවන සිදු වීම දෙස බැලීමේ දී උමයා මැනවින් හඳුනා නො ගැනීම හා උමයා හඳුනා ගෙන අභාෂ පියවර නොගැනීමෙන් ශික්ෂා, ගුරු දේ පිරිසට ම අභිතකර ප්‍රතිඵලයනට මූහුණ දෙන අවස්ථා බහුල ව දක්නට ඇත. එය සිය දිවි නසා ගැනීම්, වරද කරුවන් ලෙස නීතියට හසු වීම, පාසල් මාරු කිරීම, පාසල් විනය බිඳ වැටීම්, විවිධ අපවාර කෙරෙහි සිසුන් යොමු වී උමයා පාසලන් ශිලිභි යාම හෝ ප්‍රතිශේෂ කිරීම් මේ අතර සිදු වේ. එ බැවින් උමයාගේ ස්වභාවය මෙන් ම සාමාජිය ව උමයාට හිමි තැන හඳුනා ගැනීම ගුරුවරයාට සිය කාර්ය ඉටු කිරීමට පහසුවක් වනු ඇත.

එක්සත් ජාතින්ගේ සංවිධානය 1959 සම්මත කළ ප්‍රකාශනය උමයා ගැන අවධාරනය කරමින් අඩු තරමින් ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනය හෝ ලැබීමට උමයාට අයිතියක් ඇති බව සඳහන් කරයි. එය තිද්‍යු ස්ථාන මෙන් ම අනිවාර්ය විය යුතු ය. සම අවස්ථා පදනම් කර තම විහාරානා දියුණු කර ගැනීමට, තනිව තීරණ ගැනීමට, සමාජ වගකීම් වර්ධනයට හා සමාජයට අවශ්‍ය ප්‍රාග්ගලයක් විමෙට ඉඩ සැලසිය යුතු බව දක්වේ. තව දුරටත් දක්වන්නේ ජාති, අගම, භාෂා හෝ දේශපාලන මතය නොව දරුවාගේ අඛල දුබලනා හෝ විශේෂතාවක් නොමැති ව සිය අයිතිවාසිකම් භ්‍රක්ති විදිමට ඔහුට ඉඩ ඇති බවත් තමාට අභින්තර ඕනෑම ම අවස්ථාවක දී හෝ යම් දැඩිවමකට හෝ එරෙහි ව නැඟී සිටීමට එම සම්මුතියෙන් ආරක්ෂාව ලබාදී ඇති බවත් ය.

විශ්ව ලමා වර්ෂය ලෙස 1979 නම් කර උමයාගේ සුහ සිද්ධිය ඉලක්ක කර මින් එක්සත් ජාතින්ගේ සංවිධානය දරුවාට වැඩි අවධානයක් යොමු කළ යුතු බවට ලොව සැම රටකට ම වැදගත් පණිවුඩියක් දී ඇත. තව ද, 70 දශකය ආරම්භයේදී යුතෙස්කේට ප්‍රකාශයට පත් කළ ‘දිවිපැවැත්ම සඳහා ඉගෙනුම’ හා 1998 නිකුත් වූ ‘ඉගෙනුම ඔබ සතු වස්තුව’ බෙලෝස් 1998 යුතෙස්කේ වාර්තාවෙන් 21 වන ගත වර්ෂයේ

අධ්‍යාපනය සැලසුම් කිරීමේ දී දරුවාට අධ්‍යාපනය දීමේ දී ඉගෙනුම ලබන්නෙකු ලෙස වැදගත්කම අවධාරනය කිරීමෙන් ද ලමයාට විශේෂ තැනක් ලබා දී ඇත.

1945 කන්නන්ගර යෝජනා පසුවීම් ව නිදහස් අධ්‍යාපනය, මවු බසින් අධ්‍යාපනය, පාසල් ලමුන්ට දිවා ආහාර ලබා දීම, මධ්‍ය මහා විද්‍යාල ආරම්භ කිරීම ආදිය තුළින් සිපුත් පාසලට පැමිණීම වැඩිකර ගැනීමට ප්‍රයත්න දරා ඇත. ඉන්පසු විටින් විට පාසල් පද්ධතියේ වෙනස්කම් ඇති කරලීම සඳහා ඉදිරිපත් වූ අධ්‍යාපන යෝජනා අනුව “සියලුම ලම්පින්ට අධ්‍යාපනය ලබා දීමේ” ප්‍රතිපත්තිය ඉදිරියට ගොස් ඇත. 1972 අධ්‍යාපන ප්‍රතිසංස්කරණ ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනයේ නව මූහුණුවරකට මහ පාදා ලමුන්ගේ අභිරුවීන්ට ගැලපෙන පරිදි ඉගෙනීමේ නිරත කරවීමට ප්‍රයත්න දරා ඇත. තවදුරටත් 1991 අධ්‍යාපන ප්‍රතිසංස්කරණ වලින් පසු සාමාන්‍ය අධ්‍යාපනය පිළිබඳ ප්‍රතිසංස්කරණ, 1997 වාර්තාවට අනුව ලමුන් පාසල් නොයාමට හේතු විමසා එවාට ප්‍රතිකර්ම යෙදීමටත් පාසලට ඇතුළත් කර ගැනීමේ දී පවත්නා ගැටළු සඳහා ප්‍රතිකර්ම යෙදීමටත් කටයුතු කර ඇත.

2.2

වර්යා පැනිකඩ්

- සම්ර 3 ගෞනීයේ ලමයෙකි. ඔහු අන් ලමුන්ට හිරිහැර කිරීමට කැමති ය. පොත්පත් ගැන සැලකිලිමත් නැත. කොළ ඉරා එවායින් කඩඩායි ගුවන් යානා සාදා මිතුරන් දෙසට විසි කරයි. ගුරු උපදෙස් පිළිපදින්නේ නැත. ගුරුවරුන්ගෙන් නිතර දඩුවම් ලබයි. එය ඔහුට පුරුදු ය. ගුරුවරු ගැන සැලකිලිමත් නැත. අවධානයෙන් කටයුතු නො කරයි. විතු ඇදීමට කැමති ය. එහෙත් අවශ්‍ය උපකරණ නැත.
- රාජීකා ඉතා ප්‍රිය මනාප ශිෂ්‍යාච්‍යාවකි. ඇය ගිනි ගායනයට කැමති ය. විවේක ලද සැනින් මිතුරියන් වට කර සින්දු කිම පුරුද්දකි. පාසලේ ජනප්‍රිය ශිෂ්‍යාච්‍යාවකි. නිල අඟුම පිළිවළට අදි. කොණ්ඩය පිරීම හා පවුබර් දැමීම ගැන සැලකිලිමත් ය. “සුපර් ස්ටාර්” විමේ සිහිනය ඇ තුළ ඇත. පාසලේ ඕනෑ ම සංගිත වැඩසටහනක දී ඇය හමු විය හැකි ය. ගෙදර වැඩ අතපසු කරයි.
- රවිදු ඉගෙනුම ලබන්නේ 10 ගෞනීයේ ය. ඔහු නම් ලකුණු කළ විගස පාසලන් පිටවී යයි. ජංගම දුරකථනය පාසලට රැගෙන එන බවට ද සැකයක් පවතී. සෑම විෂයකට ම පොදුගලික පන්ති වලට සහභාගී වේ. සාමාන්‍ය විෂය සාධනයක් පෙන්නුම් කරයි. ගුරු උපදෙස් නො පිළිපදි. “පැන්නා” යන නමින් ප්‍රසිද්ධ ය. පන්තියේ මිතුරන් නො මැත.
- වතුරිකා 8 ගෞනීයේ ඉගෙනුම ලබයි. පාසලේ බාහිර කටයුතු වලදී උදව් කිරීමට කැමති ය. ගුරුවරයාට කීකරු ශිෂ්‍යාච්‍යාවකි. පොත් කියවීමට කැමති ය. ඉගෙනීමට හැකියා ඇත. එහෙත් අන් ලමුන්ට බාධා කරයි. ප්‍රියතම විෂය ඉංග්‍රීසි හාජාව සි.

2.3

ත්‍රියාකාරකම

උපදෙස්

- ❖ සහභාගිතයන් කණ්ඩායම් 4 ට බෙදා 2.2 නි එක් වර්යා පැති කඩක් බැහින් වෙන් කර දෙන්න.
- ❖ තෝරා ගත් වර්යා පැති කඩ අධ්‍යායනය කිරීමට යොමු කරවන්න.
- ❖ අධ්‍යායනය කළ වර්යා රටා වර්ධනය විම සඳහා හේතු වී යයි සිතන කරුණු ලැයිස්තු ගත කරවන්න.
- ❖ කණ්ඩායම් වාර්තා ඉදිරිපත් කරවන්න.

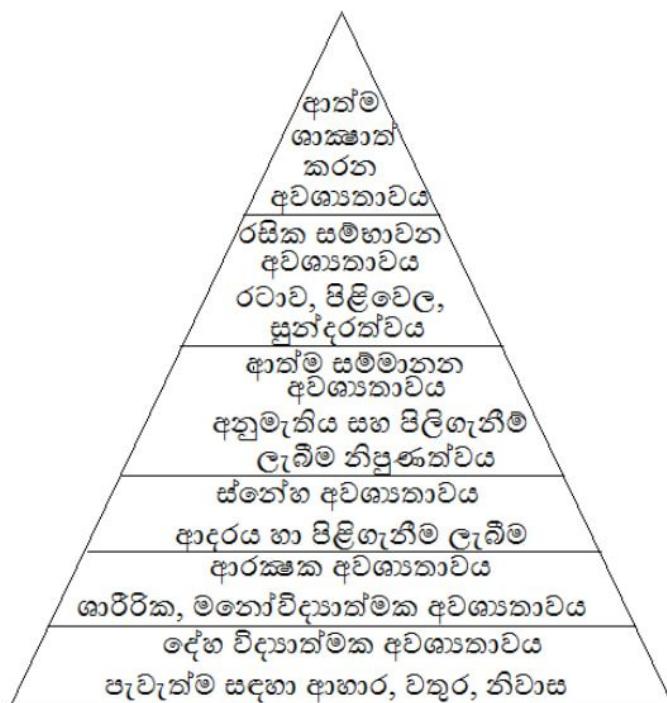
ඇමුණුම 2.4

ලමා සංවර්ධනය පිළිබඳ වැදගත් වන නායායයන්

ලමා සංවර්ධනය පිළිබඳ වැදගත් වන මත්ත් විද්‍යාත්මක නායායන්හි ඇතුළත් අදහස් කිපයක් මෙහි දැක් වේ.

1. එ්‍යුහම මාශ්ලේගේ අවශ්‍යතා මතය

අවශ්‍යතා මතය අනුව ලමා සංවර්ධනය කුඩා කළ සිට ම අවශ්‍යතා ඉටු විම මත සිදු වන බව කිය වේ. මත්ත් අවශ්‍යතාවයන් කිසියම් බුරාවලියකට හෙවත් කිසියම් අනුත්මාධිපත්‍යයකට ත්‍රියාත්මක වන බව මාශ්ලේගේ ප්‍රකාශ කර ඇත. එම බුරාවලිය මෙසේ ය.



මෙම බුරාවලියේ පහළම ස්ථරයෙහි ඇති පැවැත්ම සඳහා සහ ආරක්ෂාව පිළිබඳ අවශ්‍යතා මූලික අවශ්‍යතා ලෙස සැලකේ. මිනිසාට පැවැත්ම සඳහා ආහාර, ජලය, නිවාස, වාතය අවශ්‍යය. අනාතුරුවෙන් ද ආරක්ෂා වී සිටීමට කැමති ය. කායික හා ආරක්ෂාව පිළිබඳ අවශ්‍යතා සම්පූර්ණ වූ විට තැන්තෙන් තෘප්ති

වූ විට රේට ඉහළ මට්ටමේ ඇති අවශ්‍යතා තෘප්ති කර ගැනීමට පෙළඳඟී. එනම් සන්තකයන් ඇති කර ගැනීම, ස්නේහය ලබා ගැනීම, ආත්ම ගාක්ෂණත්කරණය ලබා ගැනීමටත් අවශ්‍යතාවයක් ඇති වේ. මෙහි ආත්ම ප්‍රෝරණය ඉහළ ම අදියර සි. පුද්ගලයාගේ සියලු ම විහාරාවයන් ඉත්ති කර ගැනීම ඉහළම අවශ්‍යතාවය සි. මෙහි ම පහළම තලයේ ඇති පැවත්ම, ආරක්ෂාව, ස්නේහය හා ආත්ම සම්මානනය පිළිබඳ අවශ්‍යතා උන අවශ්‍යතා ලෙස මාශ්ලේ සඳහන් කරයි.

මෙම අවශ්‍යතා ප්‍රමාණවත් ලෙස තෘප්ති නොවූ විට ඒවා ඉටු කර ගැනීම සඳහා පෙළඳ වීම ඇති වේ. ඒවා ඉටු වූ විට පෙළඳ වීම නැති වේ. ඉහළ මට්ටමේ අවශ්‍යතා, එනම් රසික සම්මානනය හා ආත්ම ගාක්ෂණත්කරණ අවශ්‍යතා තෘප්ති වූ කළේ එවා සඳහා පෙළඳවීම වැඩිවේ.

අභාර, ජලය වැනි අවශ්‍යතා ඉටු නොවූ විට, රෝගිතත්වයක් ඇති වූ විට ලමයා තුළ ඉගෙනීමට උනන්දුවක් ඇති නොවේ. තම සන්තකයන් නොමැතිවීම, පවුලේ අඩ දබර, දෙමාපියන් වෙන් වීම ආදිය තිබිය දී සුරක්ෂිත බවක් නොමැත. එවන් ශිෂ්‍යයිනට ඉහළ අවශ්‍යතා ඇති වීමට පෙළඳවීමක් ඇති නොවේ. පන්ති කාමරයේ ද ආරක්ෂිත වාතාවරණයක් තිබිය යුතු ය. ගුරුවරයාට බිය ඇති නොවන පරිසරයක් පන්තියේ තිබිය යුතුය. මේ නිසා ගුරුවරයාට ශිෂ්‍ය වර්යා තේරුම ගැනීමට මෙම න්‍යාය බෙහෙරින් උපකාරී වේ. ගුරුවරයා විසින් ශිෂ්‍යයින් අවමානයට අපහාසයට ලක් නො කළ යුතු ය. මේ නිසා අවශ්‍යතා ක්‍රියාවලිය හඳුනා ගෙන ඒ අනුව ඉගෙනුම-ඉගැන්වීම ක්‍රියාවලිය සැලසුම් කළ යුතු වේ. පහළ තලයේ අවශ්‍යතා ඉත්ති වූවහොත් ඉහළ අවශ්‍යතා කෙරෙහි පෙළඳීමක් ඇති වේ. ශිෂ්‍යයින්ගේ සුරක්ෂිතතාවය තහවුරු කොට හොඳින් ඉගැන්වීය යුතු ය. කණ්ඩායම් වැඩි, සාමුහික සාකච්ඡා ආදිය තුළින් ලහා කරගැනීමට ඉඩ සැලසිය හැකි ය. ශිෂ්‍ය අහිරුවීන්ට අනුව ඉගෙනුම ක්‍රියාවලිය සැලසුම් කොට ක්‍රියාත්මක කිරීමෙන් සියු ද්‍රුෂ්‍යතා එළි දැක්වීමට අවස්ථාව සම්පාදනය කළයුතු වේ.

2. සිග්මන් ප්‍රොයිඩිගේ මතය

සිග්මන් ප්‍රොයිඩි ඉදිරිපත් කළ මතෝ විග්‍රහ වාදය ගොඩ නැගී ඇත්තේ කුඩා කාලයේ දී පුද්ගලයාගේ මනසේ ඇතිවන යම් යම් බලපෑම් පදනම් කරගෙන ය. වයස අවුරුදු 5 වන විට පුද්ගලයාගේ පෞරුෂය වැඩි අවසන් වන බව ප්‍රොයිඩිගේ මතය සි. මේ නිසා බාල කාලය තුළ ඇතිවන උනතා හෝ ප්‍රහාරතා පෞරුෂයෙහි අඩු වැඩි වීම කෙරෙහි බලපායි. වැඩුණු පුද්ගලයාගේ පෞරුෂය තීරණය වන්නේ ඒ පදනම මත සි.

ප්‍රොයිඩි පෞරුෂයේ මතෝ ලිංගික වර්ධනයන් ගැන සඳහන් කරයි. ලමා වර්ධනයේ දී සිදු වන වෙනස්කම් ජීව විද්‍යාත්මක පෙළඳවීම මත සිදු වන බව ඔහු කිය සි. ප්‍රොයිඩි දක්වන අමා සංවර්ධන අවධි තුනකි.

1. පුරුව ලිංගික අවධිය
2. ගුෂ්ත ලිංගික අවධිය
3. වංද්ධ ලිංගික අවධිය

උප්පත්තියේ සිට අවුරුදු 5 දක්වා කාලය පුරුව ලිංගික අවධිය සි. වැඩිවිය පැමිණිම දක්වා කාලය ගුෂ්ත අවධිය ලෙස ද ඉන්පසු වංද්ධ ලිංගික අවධිය එළඹින බවන් ප්‍රොයිඩි සඳහන් කරයි.

ප්‍රොයිඩිගේ මතෝ විග්‍රහ විෂයෙහි වැදගත් මූලධර්මය නම් අවරෝධන ක්‍රිය පටිපාවිය සි. එනම් ඉටු නොවූ ආගා යටි සින් තැන්පත් වීමයි. පුරුව ලිංගික අවධියේ දී සිදුවන අවරෝධනයන් පදනම් කර ගෙන අනාගත පුද්ගල පෞරුෂය සකස් වේ. පුද්ගලයාගේ තෘප්ති නොවූ ආගාවන් නිසා ඇතිවන ඉවිෂාංගත්වය

සමනය කර ගැනීම සඳහා යොදා ගන්නා සංරක්ෂණ ප්‍රයෝග පෙළරුම ලක්ෂණ ලෙස මතු වේ. අනාගත පුද්ගල වර්යාවන් මතු වන්නේ මේ ලක්ෂණ අනුව සි.

3. ජීන් පියාලේ

පියාලේගේ බුද්ධි වර්ධන න්‍යායන් වයසන් සමඟ බුද්ධිය වර්ධනය වන අයුරු ඉදිරිපත් කර ඇත. පරිසරය සමඟ ගැටීම නිසා බුද්ධිය සංවර්ධනය වන්නේ ය යන්න ජීයාලේගේ න්‍යායේ හරය සි. බුද්ධි සංවර්ධනයේදී මතු වන ලක්ෂණ දෙකකි. එනම් සංරක්ෂණ හැකියාව සහ ප්‍රත්‍යාචාර හැකියාව වේ.

සංරක්ෂණය යනු සංවිධානය හා අනුවර්තනය අතර ඇති වන සමතුලින බවෙන් පසු පුද්ගලයා තුළ ඉතිරි වන බුද්ධිමය හැකියාව සි. ප්‍රත්‍යාචාරනය යනු යම් කිහි වින්තන බාරාවක කළීන් තත්ත්වය කරා ආපසු යාමේ හැකියාව සි. බුද්ධි සංවර්ධනයේ අවධි 4ක් පියාලේ දක්වා ඇත.

1. ඉංශ්‍ය වාලක අවධිය. උපනේ සිට අවුරුදු 2 දක්වා. කිරීම, යමක් අල්ලා ගැනීම, ගබද නිකුත් කිරීම. කුමයෙන් යම් යම් ද්‍රව්‍ය සහ ඒවා අතර සම්බන්ධතාවයන් තෝරුම් ගනී. ගබද හා වලන අනුකරණය කරයි. ක්‍රිඩා හා අනුකරණය
2. පූර්ව ක්‍රියාකාරී වින්තන අවධිය. අවුරුදු 2 සිට අවුරුදු 7 දක්වා කාලය. හාමා හැසිර විමට හැකි ය. වර්යාවේ සංයුත්ත ස්වභාවය, ආපස්සට සිනිමේ හැකියාව තොමැත්. ආත්ම කේංස්‍රිය ස්වභාවය. එක් අවස්ථාවකදී එක් හේතුවක් පමණක් දකී. සිද්ධියක සමස්ථය දැකිය තොහැක. සංරක්ෂණ හැකියාව එනම් ද්‍රව්‍යක වෙනත් ලක්ෂණ වෙනස් වුව ද මූලික ලක්ෂණ වෙනස් තොවන බව ඇත.
3. සංයුත්ත වින්තන අවධිය. අවුරුදු 7 සිට අවුරුදු 11 දක්වා කාලය. වර්ගකිරීමේ හැකියාව, තාර්කික ලෙස සිනිම, ද්‍රව්‍ය පිළිවෙළට සකස් කිරීමේ හැකියාව ඇත. ප්‍රමාණය, බර, පරිමාව තෝරුම් ගනී. ප්‍රත්‍යාචාරන හැකියාව ඇත. ආත්ම කේංස්‍රිය වින්තනයෙන් මිදෙයි. සංයුත්ත ද්‍රව්‍ය හාවිතයෙන් ගැටුව නිරාකරණය කර ගනී.
4. විධිමන් වින්තන අවධිය. අවුරුදු 12දී ආරම්භ වේ. නව යොවන වයස් සීමාව දක්වා පවතී. තාර්කික වින්තනය පහළ වේ. මූල් අවධියේදී සංයුත්ත වින්තන අවධියේදී සංයුත්ත දී ඇසුරින් ගැටුව විසඳයි. වියුත්ත වින්තන අවධියේදී වාචික අභ්‍යාපගමනයෙන් ගැටුව නිරාකරණය කරයි. වියුත්ත සංකල්ප ඉගෙනීමට පුළුවන.

එක් එක් මානසික සංවර්ධනයේ අවධි අනුව ඉගැන්වීම සැලසුම් කිරීම මගින් උපරිම ඉගෙනීමක් ලැබීමට සැලැස්වීමට ගුරුවරයාව හැකිවේ.

ආරය සහ පරිසරය

ඡ්‍රෑමා සංවර්ධනය කෙරෙහි ආරය සහ පරිසරය තීවු බලපෑමක් කරයි. දේමාපියන් උරුම කොටගතා එන එව විද්‍යාත්මක සාධක ආරය ලෙසන් දරුවා අන්තර් සබඳතා ඇතිකරගන්නා ගතික ස්වභාවයෙන් යුත් උත්තේෂ්ඨක සියල්ල පරිසරය ලෙසන් හැඳින් වේ.

ආරය :

පීවින්ගේ මානසික හා කාරීරික ගති ලක්ෂණ පරම්පරාවෙන් පරම්පරාවට උරුම කරවන ඒවා විද්‍යාත්මක ක්‍රියාවලිය ආරය සි. දරුවාගේ උප්පත්තිය සඳහා මව සහ පියාගේ ආයකත්වය ආරය නමින් හැඳින් වේ. ආරමය ගුණාග නිශ්චිතවනුයේ මව සහ පියාගේ උරුමවන ජාන සම්බන්ධ විමෙනි. පූද්ගලයින්ගේ කායික අංග ලක්ෂණ කෙරෙහි ආරයෙහි බලපෑමක් ඇත. කෙස්ව්ල වර්ණය, හැඩිය, සමේ පාට, මුහුණේ අංග ලක්ෂණ තීරණය කෙරෙහි ආරය බලපායි. පූද්ගලයාගේ පෙළරුෂ සංවර්ධනය කෙරෙහි ආරය බලපාන බව පර්යේෂණ අධ්‍යයන වලින් අනාවරණය කර ඇත. මනුෂ්‍යයාට සැදෙන සමහර ලෙඛ රෝග ආරයෙන් ඇති වේ. උදා : දියවැඩියාව, මානසික රෝග, වර්ණදේහවල අඩංගු ජානයන් විසින් ඇතැම් එන්සයිම නිපදවීමට අපොහොසත් වූ විට ඉන් මොළය පිඩාවට පත් වේ. මෙම දුර්වලතා ආරයෙන් ම හටගන්නා බව වෙදා විද්‍යාවෙන් සොයා ගෙන ඇත.

අයිසෙන්ක් සහ ආතර ජොන්සන් යන මනෝ විද්‍යාභයින් දෙදෙනොගේ මතය නම් බුද්ධි සංවර්ධනයට ආරය තීවු බලපෑම් කරන බව සි. අනනා නිවුන් දරුවන් අතර බොහෝ දුරට සමාන බුද්ධි එලයක් තිබෙන බව නිවිමන්, ජ්‍රීමන් සම හොලිසින්ජර් පෙන්වා දී ඇත.

පරිසරය :

දරුවාගේ පීවිතය හා බැඳී ඇති බාහිර උත්තේජක සියල්ල පරිසරය නමින් හැඳින් වේ. ප්‍රමාදකුගේ බුද්ධිය ආරයේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ජොන්සන් පවසන මතය මුද්‍රණ සිමන් නැමති මනෝවිද්‍යාභයා ප්‍රතික්ෂේප කර ඇත. මුද්‍රණ සිමන් පවසන අන්දමට බුද්ධි සංවර්ධනය යනු පරිසරය හා සම්බන්ධ වූව කි. වෙන් කර තද වඩා ගත් අනනා නිවුන් දරුවන් සම්බන්ධයෙන් වුයිවර්තන් කළ පර්යේෂණ වලින් පෙනී ගිය කරුණක් නම් බුද්ධි පරිජ්‍යණ මහින් බුද්ධිය මැනීමේ දී අධ්‍යාපනික වෙනස් කම් බුද්ධියෙහි වෙනසක් ඇති කිරීම කෙරෙහි බලපාන බව සි.

සමාජ සංවර්ධනයට හිතකර පරිසරයක් සම්පාදනය කර දුන් අවස්ථාවල ලමුන් වැඩිදෙනෙක් යහපත් සංවර්ධනයකට හිමිකම් කියන බව ස්කිම්බි සොයා ගෙන ඇත. පරිසර අවබෝධකයන් දරුවන්ගේ යහපත් සංවර්ධනයට මූලාශ්‍ර වේ. පරිසරය සමාජ පරිසරය හා හොතික පරිසරය යනුවෙන් දෙකොටසකි. සමාජ පරිසරය යනු පූද්ගලයා ඇසුරු කරන සාමාජිකයේ ය. හොතික පරිසරය යනු අනෙකුත් වට්පිටාව ය.

වුයිවර්තන් පෙන්වා දෙන පරිදි පිළිසිද ගැනීමෙන් පසු බලපාන හැම සාධකයක් ම පරිසර සාධක වේ. ඒ අනුව පීවිතය මූලින් ම හමුවන පරිසරය මවු කුසයි. මවගේ පෝෂණ තත්ත්වය, මවට වැළඳෙන රෝග, විකිරණයට භාජනය විම, මත්ද්ව්‍ය භාවිතය, දරුවාගේ කායික රෝග බවට හා ඉන්ජිය දුබලතා ඇති කරව සි. මවගේ මානසික පූර්ණීත බව හා සමතුලනය, සමාජ පරිසරයේ සහනීලී බව වින්තවේගි හා මනුෂික සම්බරනාව ඇති කරවයි. මෙය දරුවාගේ මානසික පූර්වය හා කායික දුබලතා වැළැක්වීමට හේතු වේ.

ආරයෙන් තීරණය වූ පූද්ගල පීවිතය අනාගතයේ දී කුමන තත්ත්වයක් ගන්නේ ද යන්තා රඳා පවතිනුයේ පරිසරයෙන් බලපෑම අනුව සි. හොඳ මිනිසුන් අතර ඇති දැඩි වන මිනිසකු හොඳ මිනිසකු වන්නේන් නරක මිනිසුන් අතර ඇති දැඩි වන අයෙකු නරක මිනිසකු වන්නේන් මේ නිසා සි. ඇසුරු කරන්නන් නිසා ලමයින් මත්ද්ව්‍ය භාවිතය සම වයස් කාණ්ඩ ඇසුරු ද මිට බලපායි. ලමා පරිසරය මෙන් ම පීවත් වන හොතික වට්පිටාව ද පූද්ගල සංවර්ධනයට බලපායි.

ඇමුණුම 2.5

පහත පරිදි සකසා ගත් වගුවක ප්‍රාථමික, ද්‍රව්‍යීකී, උසස් පෙළ පන්තිවල ගති ලක්ෂණ කිපයක් සහභාගිකයන් ලබා ලියවිම.

ප්‍රාථමික	ද්‍රව්‍යීකීක	උසස් පෙළ
සනුවින් සිටී	උත්සහවන්ත ය.	නිර්භිත ය.
...
...
...

මෙසේ කිපයක් ලියවා ඒවායේ ස්වභාවය එක් එක් වර්ධන අංශවලට සම්බන්ධතාව ඇති බව ඉස්මතු කරන්න. (ලදා : සනුවින් සිටිය - විත්තවේගි)

ඇමුණුම 2.6

ආමා සංවර්ධනය

ආමා සංවර්ධනය අවස්ථා 4 ක් යටතේ දැක්වීය හැකි ය. එනම්

1. ගාරිරික වර්ධනය
2. මානසික වර්ධනය
3. විත්තවේගිය වර්ධනය
4. සමාජයේ වර්ධනය යනුවෙනි.

මෙවා එකිනෙකට කිසියම් අයුරකින් සම්බන්ධ වේ. මෙම සිව් වැදුරුම් වර්ධනය පිළිබඳ කරුණු දැක්වීමේ දී ඒ පිළිබඳ ව විවිධ මනෝ විද්‍යාඥයින්, ආර්යනිකයන් කරුණු ඉදිරිපත් කර ඇත. ඒන් පියාලේ, ඒන් ජැක් රසෝ, සිග්මන් ප්‍රොයිඩ් වැනි අයට මින් ප්‍රධාන තැනක් හිමි වේ. ප්‍රොයිඩ් විත්ත වේග අංශය පිළිබඳ කරුණු දැක්වූ අතර පියාලේ විවිධ වයස් මට්ටම අනුව බුද්ධි වර්ධනයේ වෙනස්කම් ඉදිරිපත් කළ බව දුටුමු.

ආමා වර්ධනය පාසල් අවධීන් වගයෙන් සලකා වර්ධනය පිළිබඳ අධ්‍යයනයේ යෙදී ම ගුරුවරයාට වැදගත් වේ. ඒ අනුව

1. පෙර පාසල් අවධිය - අවුරුදු 2- අවුරුදු 5 දක්වා
2. ප්‍රාථමික පාසල් අවධිය - අවුරුදු 5- අවුරුදු 11 දක්වා
3. ද්‍රව්‍යීකීක පාසල් අවධිය - අවුරුදු 11-අවුරුදු 18 දක්වා

වගයෙන් වෙන් කර වර්ධන අංශ පිළිබඳ ව විමසා බැලීම ප්‍රයෝගනාවන් ය.

පෙර පාසල් අවධිය

මෙ අවුරුදු 2-5 අවධිය යි. වැඩිම ලදරු වියේ මෙන් වේගවත් නැත. ස්නායු, ඇට, ජේඩි පරිනත වේ. කිරිදත් සියල්ල වැඩි ඇත. හොඳින් දිවිම, පැනීම, නැගීම කළ හැකි ය. මොලය වැඩිහිටියකුගේ මෙන් 90% පමණ වේ. ඉන්දිය සමායෝජනය ක්‍රමයෙන් සිදු වේ. මෙ වර්ධනයට පෝෂණ ව්‍යායාම, විවේකය, නින්ද බලපායි.

මුද්ධි වර්ධනය වේගවත් ය. එයට හේතුව භාෂාව වර්ධනය ය. වාග් කෝෂය වන 2000ක් පමණ ඇත. කුනුහලයෙන් යුත්ත ය. ඒ බැවින් ප්‍රශ්න කිරීම, නිරික්ෂණ හැකියා පුදරුණනය කරයි. ද්‍රව්‍ය හා අත්දැකීම මත දැනුම ලබා ගනී. මන්කළුපිළ බව වැඩි ය. සංරක්ෂණ හැකියා නැත. ආපස්සට සිනිය නොහැකි ය. සංඡනනයට වහල් වේ. තර්කන හැකියාව නැත.

වින්තලේග නිතර වෙනස් වේ. ඒවා පාලනයට ද ආපහසු ය. මානසික අවශ්‍යතා ඉවු වීම තුළින් වින්ත වේග වර්ධනය වේ. දරුවා හඳු වඩා ගන්නා ක්‍රමය, පටුලේ සංස්කෘතිය, පරිසරය ඒ කෙරෙහි බලපායි. වින්ත වේග වශයෙන් වෙහෙස කර අවධිය කි.

මෙ අවධියේ පටුල හා සමාජය අතර අන්තර සම්බන්ධතා දරුවාගේ සමාජය ය වර්ධනයට හේතු වේ. රීට සංස්කෘතිය ද එකතු වේ. දෙමාපියන් දක්වන සැලකිල්ල මත සඳාවාර සිරින් විරින් අනුගමනය කරයි. මිතුරන් හා සූජු වේලාවක් සෙල්ලම් කළ හැකි ය.

ප්‍රාථමික පාසල් අවධිය (අවුරුදු 5-11)

වර්ධනය අඛන්ඩ ය. පෙර මෙන් වේගවත් නැත. අන්පාවල වැඩි වර්ධනයක් ඇත. විශේෂයෙන් ම පාවල වර්ධනය වැඩි ය. උස, බර වැඩි ය. ස්නායු, ඇට, ජේඩි තවදුරටත් වර්ධනය වේ. ගරීරයේ තියම හැඩිය ඇති වේ. ඉන්දිය සමායෝජනය දියුණු වේ. සියලු මාංග ජේෂ්වර වර්ධනය නිසා සංකීරණ වාලක ත්‍රියා කළ හැකි ය. කිරිදත් වැටි ස්ථීර දත් එයි.

සංකළේප සාධනයට යොමු වෙයි. ඒ සඳහා ඉන්දියයන් හා ද්‍රව්‍ය මුල් කර ගන් ත්‍රියාකාරකම් උපයෝගී කර ගනී. සංයුත්ත වස්තු පිළිබඳ ව සංරක්ෂණ හැකියාව, ආපස්සට සිනිම වැනි මුද්ධි ලක්ෂණ ක්‍රමයෙන් වර්ධනය වේ. තමා ලහ නැති වියුත්ත දේ ගැන තරකානුකූල ව සිනිය නො හැකිය. කුනුහලය ඇත.

සැහෙන දුරට වින්ත වේග පාලනය කළ හැකි ය. අනෙක් වර්ධන අවස්ථාවලට අනුව වින්තලේග වශයෙන් සංයුත්ත අවධිය කි. මානසික අවශ්‍යතා ඉවු වීම මත වින්තලේගින් තත්ත්වය රඳයී. පාසල් බලපෑම වැඩි ය. ආදරය, පිළිගැනීම, සුරකියාව නව අත්දැකීම් ලබයි. තවදුරටත් බලාපොරොත්තු වෙයි. වැඩිහිටි අනුමැතිය අප්‍රේක්ෂා කරයි. ක්‍රමයෙන් අනෙක්නා ගෞරවයක් වැඩිහිටියන්ගෙන් පත්යි. දූෂ්‍යවම්, තහවුරු හොඳ නැත.

පටුල, පාසල, සම වයස් මිතුරන් බලපායි. රුවිකම් මත මිතුරු කණ්ඩායම් ඇති වේ. ඒවා තාවකාලික ය. ගැහැණු පිරිම් වෙන් වෙන් ව කණ්ඩායම් වේ. කණ්ඩායම් තුළින් නායකත්වයට, සාමුහිකත්වයට, සහයෝගයට පූරු වේ. සඳාවාරයට ක්‍රමයෙන් යොමු වේ. පොදු හැඳිම ස්ථීර කණ්ඩායම් ඇතිවන්නේ ක්‍රමයෙනි.

ද්‍රව්‍යීකිත පාසල් අවධිය (අවුරුදු 11-18)

ස්ථීර පුරුෂ දෙපසයේ ම වර්ධනය වෙශවත් ය. වැඩ වර්ධනය බාහුවල හා කදේ ය. උස, බර ගරීර ලක්ෂණ පහල වේ. පිරිමි ලමුන්ට වඩා කල් ඇති ව ගැහැණු ලමයි පරිණාමයට පත් වෙයි. ගරිරය වැඩිහිටියකුගේ ස්වභාවයක් ගනී. නිර්ණාල ගුන්විවල ක්‍රියාකාරීත්වය ඇති වේ. ලිංගේෂ්‍රීය වර්ධනය සිසු කායික වර්ධනය පසු ව ඇති වේ. දෙපසයට ම වර්ගයා බෝ කිරීමේ හැකියාව ඇත.

සංකල්ප වර්ධනයේ දියුණු අවස්ථාව මෙය සි. වියුක්ත වින්තනය ඇති වේ. කල්පිත ගොඩ නැඟීමේ හැකියාව වර්ධනය වේ. විද්‍යාත්මක ප්‍රශ්න මෙන් ම වියුක්ත හා නායායාත්මක ප්‍රශ්න විසඳිය හැක. නව අර්ථකාලීන දක්වයි. විද්‍යාව, ගණිතය වැනි විෂයයන්හි මෙන් ම ආගම, දරුණුනය ආදියේ ගැඹුරු සංකල්ප ද තේරුම් ගනී.

වෙශවත් ගාරීරික වර්ධනය, කල් පසුව හෝ කල් ඇති ව සිදුවන වර්ධනය මත වින්තවේ ගැටළ මතු වේ. නිදහස, පරමාදරු, ලිංගික ලැදියා, සම වයස් වැනි දැ මත වැඩිහිටියන් හා වින්තවේ ගැටුම් ඇති කර ගනී. තම ගාරීරික වෙනස ගැන ලැජ්ජාව, කුතුහලය ඇති කර ගනී. තම තමාගේ රුප ශේෂාව, පෙනුම, පිරිසිදුකම ගැන වඩාත් යැලුකිලිමන් යොවනයා ලමා වියන්, වැඩිහිටි වියන් අතර අතරම්වූ බවක් දැනේ. තව දුරටත් වැඩිහිටි අර්ථාව, ආදරය පත සි.

සම වයස් ක්‍රේඛායම් ඇපුර බලවත් වේ. විරුද්ධ ලිංගිකයන් හා ඇපුර ප්‍රිය කරයි. ගැහැණු හා පිරිමි එකම ක්‍රේඛායම වේ. පොදු හැඟීම, පරමාදරු බව, විරත්වය, තදාත්මිකරණය දක්නට ලැබේ. අනෙකුත් නායා ගරුත්වය අභේෂ්ඨ කරයි. පවත්නා දුර්වලතා විවේචනය කරයි.

ඇමුණුම 2.7

ක්‍රියාකාරකම

ලමා සංවර්ධනය

ලමා සංවර්ධනයේ පහත සඳහන් අංශ අතුරින් එකක් තෝරා ගන්න.

1. කායික සංවර්ධනය
2. මානසික සංවර්ධනය
3. වින්ත වෙශ සංවර්ධනය
4. සමාජ හා සඳහාවර සංවර්ධනය

- ඔබ තෝරා ගන් ලමා සංවර්ධන අංශයේ ස්වභාවය
- එම අංශයේ සංවර්ධනයට අදාළ වන පරිදි කටයුතු කළ හැකි ආකාර

පිළිබඳ ක්‍රේඛායම සාකච්ඡා කර වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කරන්න.

ඇමුණුම 2.8

විශේෂ අවශ්‍යතා ඇති ලුමුන්

1. යොමු ප්‍රශ්න (බුද්ධි කලමෙහනය සඳහා)

- ඔබ පන්ති කාමරයේ අවශ්‍යතා ඇති ලුමුන් හඳුනා ගෙන තිබේ ද?
- එම විශේෂ අවශ්‍යතා කෙබඳ ආකාර ද?
- ඒ සඳහා යොදා ගත් ප්‍රතිකාර්ය ඉගැන්වීමට ක්‍රම මොනවා ද?
- ඔබේ ප්‍රත්‍යාවේශ්‍යන් මොනවා ද?
- ඒවා අතර ඔබ ඔබ වඩාන් හොඳයයි සිතන අත්දැකීම් මොනවාද?

ඇමුණුම 2.9

ක්‍රියාකාරකම

- සුහග සිසුන්
 - සෙමෙන් ඉගෙන ගන්නා සිසුන්
 - අවධානය අඩු සිසුන්
 - සමාජ ආක්‍රමණකාරී සිසුන්
- ඉහත සිසුන් වර්ග අතරින් එකක් තෝරා ගන්න.
 - පහත සඳහන් ගිර්ණ යටතේ කණ්ඩායම තුළ සාකච්ඡා කර, අත්දැකීම් ආශ්‍රිත ව වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කරන්න.
- ✓ එම සිසුන්ගේ වර්යාමය ලක්ෂණ
 ✓ එම ලක්ෂණ හඳුනා ගැනීම සඳහා භාවිතා කළ හැකි උපකරණ
 ✓ එ බඳු සිසුන් වෙනුවෙන් ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා යොදා ගත යුතු ක්‍රියා මාර්ග (එබේ අත්දැකීම් නිදිසුන් ලෙස ඉදිරිපත් කරන්න.)

ඇමුණුම 2.10

ලමයා හඳුනා ගැනීම

විශේෂ අවශ්‍යතා ඇති ලමයි.

අද අධ්‍යාපනය තුළින් පමණක් නොව ලේඛක සම්මත අයිතිවාසිකම් වලදී ද ලමයාට වැඩි අවධානයක් දක්වා ඇත. සැම ආගමක ම දරුවා වස්තුවක් ලෙස හඳුන්වා ඇත. රුසේ' දක්වන්නේ දරුවා වැඩිහිටියාට වඩා වෙනස් බවත් දරුවාගේ නිදහස අගය කළ යුතු බවත් ය. අධ්‍යාපනය ලැබීමට සැම ලමයාටම අයිතියක් ඇත. ලදරු අවධියේ සිටම දරුවා ඇති දැඩිකිරීම රජයේ ද වගකීමක් ලෙස සලකා අධ්‍යාපනය මෙන් ම සෞඛ්‍ය හා පෝෂණය සැලැසීමට සැම රටක්ම අවධානය යොමුව පවතී. එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය දරුවාගේ සෞඛ්‍යය ආරක්ෂාව හා අධ්‍යාපනය සඳහා වැඩිසටහන් ක්‍රියාත්මක කරයි. එමත් ම දරුවාගේ අනාගතය පෝෂණය කිරීමේ වගකීම ගුරුවරයා වෙත ද දැඩි ව පැටවී ඇති බැවින්

දරුවාගේ ස්වභාවය හඳුනා ගැනීම ගුරු කාරය හාරය ඉටු කර ගැනීමේ දී වැදගත් කමින් යුත්ත ය. දරුවා දෙමෙවිපියන් ඇපුරේ වැඩිහිටින් විවිධ අඩුපාඩු පවතී. විවිධ මාධ්‍ය මෙන් ම සමාජ බලවේග ජන ජීවිතයට ප්‍රහැර බලපෑම එල්ල කර ඇති අතර ඒවාට ලමය ගෞරු වන්නේ නොදෙනුවත්ව ය. මෙවැනි පරිසරයක දරුවා ගැන අවබෝධයෙන් ගුරු කාරයය සාර්ථක කරගත හැකි ය.

මම සංවර්ධනය කායික මානයික වින්තවේගිය වාලක ඉන්දියමය බුද්ධිමය සමාජමය හා පෙෂ්ඨලික යන විවිධ අංශ වලින් සංවර්ධනය වන අතර සැම ලමයෙකුට ම අධ්‍යාපනය ලැබේමේ අයිතියක් ඇත. ඔවුන්ගේ විවිධතා හා උග්‍රතා හමුවේ පිළියම යෙදීමේ වගකීම ද නිමිවන්නේ පාසලට සි. එ බැවින් කිසිම දරුවකු පාසලට නොගැලීමේ යැයි ප්‍රතික්ෂේප කිරීමේ අයිතියක් හෝ හැකියාවක් කිසිවකුට නැත. එනිසා දරුවා හාර ගෙන යහපත් පුද්ගලයකු බවට පත් කිරීමේ හාර දුර වගකීම ගුරුවරයාගෙන් අපේක්ෂා කෙරේ.

විශේෂ අවශ්‍යතා ඇති සිපුන්

කායික මානයික වින්තවේගිය වගයෙන් පුදරුණනය වන වෙනස්කම් තුළින් දරුවා ඉගෙනුම් කාරය සංඝල කර ගන්නේ අඩු පාඩු සහිතව ය. පත්ති කාමරයේ බෙහුල ව දක්නට ලැබෙනුයේ විශේෂ අවශ්‍යතා සහිත සිපුන් ය. අනෙකුත් සාමාන්‍ය ලමයින්ට වඩා වෙනස් විශේෂ ගැට්ල් හා සාමාර්ථනා ඇති ලමයා මේ ගණයට වැටේ. මානයික අභාධිත බිජිර අරඛ බිජිර අන්ද අංශ විකල ගාරීරික ආභාධිත වෙනස් ඇපුරින් ගිර අවයව පිහිටි මෙන් ම ඉගෙනුමට පසුබට හෙමින් ඉගෙන ගන්නා සහ ඉගෙනුමට නො හැකියා සහිත ලමුන් පත්ති කාමරයේ පහසුවෙන් හඳුනා ගත හැකි ය. එහෙන් සියලු ම ලමයින්ට පොදු ව අවශ්‍යතා මෙන් ම ඔවුන්ට ම පොදු වූ සුවිශේෂතා හා අවශ්‍යතා ඇති බවට අද වන විට පිළිගැනීමට අනුව සැම ලමයෙක් ම විශේෂ අවශ්‍යතා සහිත ලමුන් ලෙස සැලකේ.

එ අනුව ලමයාට ම සුවිශේෂ වූ ගති ලක්ෂණ ජන්මයෙන් මෙන් ම වෙනත් සමාජීය බාහිර හේතු මත දරුවා තුළ ඇති අවශ්‍යතා ද විවිධ බව පෙනී යන බැවින් එම එක් එක් ලමයාට වෙන් වූ උපාය මාර්ග යොදා ගැනීම ගුරුවරයා විසින් ම කළ යුතු ය.

ලමුන්ගේ වයස පෙනුම ගිර වර්ධනය සමාන මට්ටමේ වුවූ ද හැකියා දැක්තා කුසලතා වැනි ලක්ෂණ අන් අයට වඩා කැපී පෙනෙන දක් සිපුන් සුහග සිපුන් ලෙස දක්වන අතර ඔවුන්ගේ බුද්ධි එලය ඉහළ මට්ටමක පවතී. පායලෙන් පිට ජාතික මට්ටමට පවා ඉහළ ප්‍රාජ්‍යි මට්ටමක් දක්වන්නේ මෙම සිපුන් ය. මොවුන් එම හැකියා ගක්තිය ජන්මයෙන් ම ලබා ගත් දැක්තාවය කි. විශේෂ වූ ඉගෙනුම් අවස්ථා අවශ්‍ය නො වුව ද ඔවුන්ගේ විභාෂතා පවත්වා ගැනීමට උපකාර වීම ගුරුවරයාට නිමි වන වගකීමකි. එසේ නොමැති වුවෙන් අතාප්තිය හින වූ ඉව්වාහෘත්වයට පත් ඒ ලමයාගේ අධ්‍යාපනයට හානි කර තත්වයට පත් වේ. එබැවින් දැක්තා අනුව සැම දරුවාට ම විශේෂ වූ අවධානයක් ලබා දීම ගුරුවරයාගේ කාරය හාරය වේ.

සුහග ලමුන් හඳුනා ගැනීමේ යරල ක්‍රමයක් ලෙස නිරික්ෂණ තුළින් ගන්නා නිගමන වලට එලකීම විද්‍යාත්මක ප්‍රායෝගික සාධාරණ ව පිළිගත හැකි ක්‍රමයක් ලෙස සැලකිය නො හැක. එමෙන් ම බුද්ධි එලය මැනීම පමණක් ප්‍රමාණවත් නො වන බැවින් මානයික ගක්තින් අවධානයට යොමු කර ඇත. නිර්මාණාත්මක හැකියා හා බුද්ධිමය හැකියා ද අමතර ව මැනීමට අද අවධානය යොමු ව ඇති. හාජාව ගණිතය විද්‍යාව වැනි විෂය ප්‍රවින්තාව මෙන් ම නිර්මාණකරණයට ඇති හැකියාව ද බාහිර ක්‍රියාකාරකම් වලදී ද සහජ දැක්තා ඇති සිපුන් මේ ගණයට වැටේ. එයට අමතර ව සාධනය පත්ති මට්ටමට ඉහළ හෝ පහළ මට්ටමේ දී ඒ අතරමැදි පත්ති මට්ටමට ගැලපෙන සිපුන් ද හඳුනා ඉගැන් වීම සාර්ථක කරලීම ගුරුවරයාගේ කාරයහාරයට අයත් තව පැන්තකි.

සෙමෙන් ඉගෙන ගන්නා සිසුන් සඳහා ගුරුවරයා ප්‍රතිකාරය ඉගැන්වීම් කර ගත යුතු ය. ගණන සංකල්ප සාධනයේ උගානතා, නිරන්තර ව අඩු ලකුණු ලබා ගැනීම, ධාරන ගක්තිය අඩු වීම, අන්දුකීම් මන්දියාම් ව ලබා ගැනීම, සමාජය සමඟ වන අන්තර් සම්බන්ධතා අඩු වීම, පසුබට තාවය, සහභාගිත්වය අඩු වීම ගාරීරික අභ්‍යාසයනට හෝ වෙනත් නිර්මාණය්මක හැකියා ප්‍රදර්ශනය නො වීම දක්නට ඇත.

සාමාන්‍ය පන්තිකාමරයක වර්යා අනුමතා ඇති සිසුන් ද වෙති. ආක්‍රමණකාරී, විනාශකාරී, අකීකරු, මුරණ්ඩු ගති ඇති, නිතර වැරදි කරන අය මේ ගණයට වැශේ. මේ අය නිතර දඩුවීම් ද ලබති. මේ අයගේ හැසිරීම් පාලනය කිරීමට නිතර නිතර නීති රිති මතක් කර දීමට සිදු වේ. සමහර සිසුන් සමාජ ආක්‍රමණ කාරී ගති පෙන්වනි. මොවුනු සෞරකම් කිරීම, කළබල කිරීමට පෙළඳෙනි.

අවධානය දැක්වීමට නොහැකි ලැමුන් ද වර්යා අනුමතා ඇති ප්‍රමයින් ගණයට වැශේ. අවධානය අඩුකම නිතර අපිලිවෙලට සිටීම, ආරම්භක ගක්තිය අඩුවීම අපිරිසිදු බව මේ අයගේ ලක්ෂණ වේ. වර්ධන අනුමතාවලට හේතු වනුයේ ආරමය සාධක උපතට පෙර හා උපතින් පසු හැයුනු වැශීනු පරිසරය දැඩි කාංසාව අදිය සි.

මෙම සිසුන් විවිධතා අනුව ඒ අයගේ සුවිශේෂතා අනුව ඉගෙනුම් ක්‍රියාවලිය සැකසීම, ආදරය හා කරුණාව ලබාදීම, පන්තියේ සියලු දෙනාට ම සමාන ව සැලකීම හා ඔවුන්ගේ හැකියා උපරිම තලයකට ගෙන ඒම ගුරුවරයාගේ වගකිම සි. ඉගෙනුම-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියේ දී ප්‍රමායාගේ පොද්ගලික සුවිශේෂතා හඳුනා ගෙන තනි පුද්ගල ඉගෙනුම් ප්‍රවේශ මතින් ඉගෙනුම පුද්ගලික බවට පත් කිරීම වර්තමානයේ පිළිගත් එලඳායී තුමය සි.